

IMPROVIZACIJA NA VIOLINI

Silvana Vulas, učitelj violine
Osnovna glazbena škola "Lovro pl. Matačić" Omiš

listopad 2024.

INFORMACIJE O AKTIVNOSTI

RAZRED I RAZINA OBRAZOVANJA
3.,4., 5. ili 6. razred predmeta violina
osnovne glazbene škole

SADRŽAJ RADA
Improvizacija: spontana i svjesna,
metodički razvojna.

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI

Izražava tematske cjeline kao bitan čimbenik
regulacije umjetničkog doživljaja.
Izvodi sadržaje koristeći elemente tehnike.
Služi se violinskom tehnikom u slobodnom
izvođenju.

Nastavni plan i program
NN 102/2006

TRAJANJE AKTIVNOSTI

OBRADA IMPROVIZACIJE

početna aktivnost na satu tijekom
6 nastavnih sati

Učenici se služe kratkim pisanim uputama
za pojedini Korak improvizacije
te jasnim ciljevima i očekivanim ishodom.

Svaki Korak obrađuje zasebnu
tehničku vještinu za instrument
violina te se pomoću tehničkog
zadatka traži kreativnost i
snalažljivost bez upotebe
notnog teksta.

Razine improvizacije kod djece:

- * dijete otkriva i proizvodi slučajan zvuk
- * improvizacija usmjerena na proces
- * improvizacija usmjerena na rezultat / produkt
  - * fluidna /tečna improvizacija
  - * strukturirana improvizacija
  - * stilistička improvizacija
  - * osobna improvizacija

J. Kratus (1991)

Improvizacija je vještina stvaranja u trenutku.

Pomaže nam da uočimo, prihvatimo i poštujemo trenutke u glazbenom razvoju.

"Bez spontanosti nema improvizacije.
Preduvjet spontanosti jest vjerovanje, da se može."
Elly Bašić

Svrha učenja improvizacije je kroz opuštenu atmosferu potaknuti i istražiti instrument unutar okvira Nastavnog plana i programa za predmet violina.

Improvizirana skladba nastala u trenutku stvaranja bez notnog zapisa potiče samopouzdanje kod učenika isticanjem važnosti poznavanja violinske tehnike.

Cilj improvizacije je uključivanje suradničkog učenja u nastavu violine.

Stvaranje ozračja u kojem svaki učenik ima mogućnost uspjeha podiže motivaciju učenika za učenje.

Trajanje improvizirane skladbe poželjno je da bude najmanje 10 sekundi, a najviše 1 minuta u neprekinutom trajanju za svaki Korak.

Skladbe se stvaraju
u našim mislima,
putuju našim prstima
i ostaju u srcima
svakog tko ih poslušā.

Silvana Vulas

Fotografija preuzeta s Google Photos
Copyright Google LLC

Aktivnost za 1. nastavni sat

Odaberi jednu žicu na violini.
Osmisli skladbu s upotrebom svih vrsta i kombinacija prstometa.
Na odabranoj žici izvedi skladbu detache potezom.

Aktivnost za 2. nastavni sat

Koristi sve četiri žice na violini.
Osmisli skladbu s upotrebom svih vrsta i kombinacija prstometa.
Izvedi skladbu detache potezom.

Aktivnost za 3. nastavni sat

Osmisli skladbu s upotrebom svih vrsta i kombinacija legato poteza u lijevoj ili desnoj ruci.
Izvedi skladbu legato potezom.

Aktivnost za 4. nastavni sat

Osmisli skladbu s upotrebom različitih položaja i promjenama između položaja.
Izvedi skladbu kroz različite violinske položaje.

Aktivnost za 5. nastavni sat

Osmisli skladbu s upotrebom svih vrsta i kombinacija kratkih poteza.
Izvedi skladbu jednim ili više kratkih poteza.

Aktivnost za 6. nastavni sat

Osmisli skladbu s upotrebom različitih vrsta vibrata u lijevoj ruci.
Izvedi skladbu s vibratom u lijevoj ruci.

Aktivnost za 1. nastavni sat

I. Korak - "Pijesak "

Prvi korak je malen poput zrna pijeska i zato se izvodi na jednoj žici.

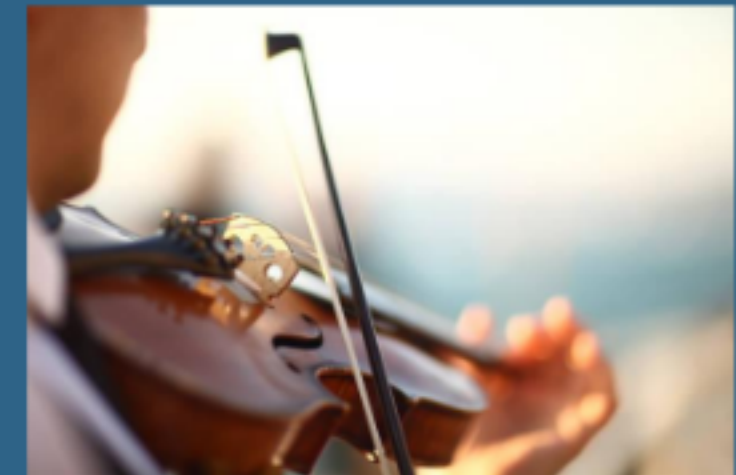
Improvizirana kratka skladba na jednoj žici (detache potez).

Detache potez na jednoj žici s upotrebom svih vrsta i kombinacija prstometa.

Detache označava potez gudačkom koji podrazumijeva da se svaki ton izvodi zasebnim potezom tako da se tonovi čuju kao odvojeni, ali se zvuk između njih ne prekida jer gudač ne napušta žicu niti zastaje na njoj.

Dopuštena je upotreba trilera, ornamenata, kromatike).

Prvi Korak je
malen poput
zrna pijeska i
zato se svira na
jednoj žici

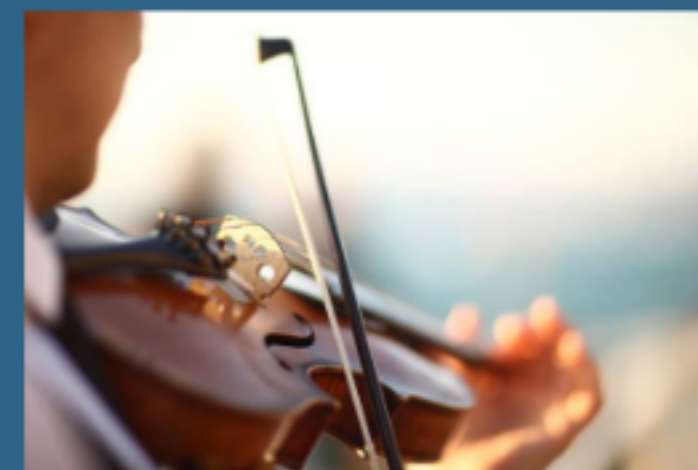
Aktivnost za 2. nastavni sat

II.Korak - "Kamenčić"

Kamenčići se slažu u četiri kule.

Improvizirana kratka skladba na svim žicama (detache potez)

Detache potez gudala na svim žicama s upotrebom svih vrsta i kombinacija prstometa (upotreba velikog, srednjeg i malog detachea).

Fotografije preuzete s Google Photos
Copyright Google LLC

Aktivnost za 3. nastavni sat

III. Korak - "Valovi"

Čuvaj sagrađenu kulu od valova

Improvizirana kratka skladba u lijevoj i desnoj ruci (legato potez)

Legato potez je potez gudala u kojem se neprekidnim kretanjem gudala u jednom smjeru izvodi veći broj tonova.

Dopušteni svi legato potezi u desnoj ruci (bariolage i sl.), te legato tonovi u lijevoj ruci (pasaži u legatu i sl.)

Aktivnost za 4. nastavni sat

IV. Korak - "More"

Plivamo i ronimo cijelom hvataljkom

Improvizirana kratka skladba sa upotrebom promjene položaja

Promjena položaja je neograničena
po cijeloj hvataljci
(sve vrste i svi položaji uključujući
glissando, flageolette...)
Na violini je moguće svirati u
14 različitih položaja.

Aktivnost za 5. nastavni sat

V. Korak - "Vjetar"

Povjetarac, maestral, jugo, bura, tramuntana sa svih strana vode gudalo

Improvizirana kratka skladba sa upotrebom svih vrsta kratkih poteza

Kratki potezi su dio violinske tehnike u kojoj se gudalo nalazi poviše žica te se odbija o njih upotrebom različitih zvučnih točaka, različitih dužina i pritisaka (martele, martelato, staccato, spiccato, saltando, sauttile, tremolo, ricochet...)
Dozvoljena je upotreba dvohvata, pizzicata lijevom rukom, te akorada.

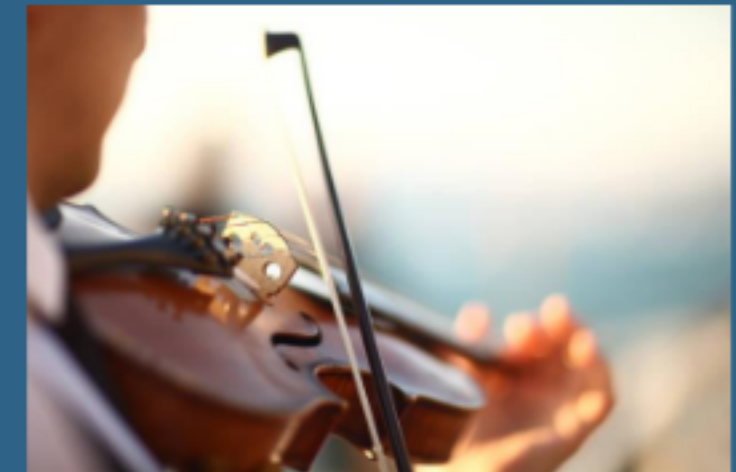
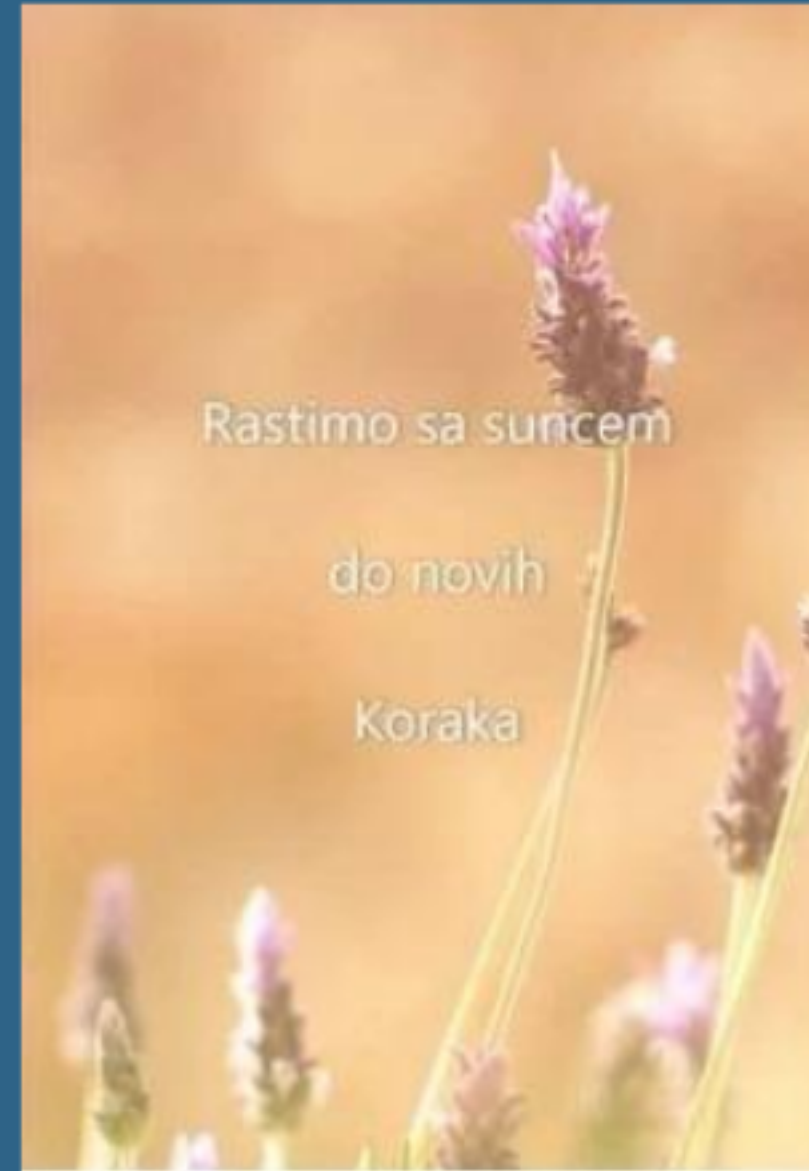
Aktivnost za 6. nastavni sat

VI. Korak - "Sunce"

Rastimo sa suncem do novih Koraka

Improvizirana kratka skladba s vibratom

Vibrato je način pokreta prsta lijeve ruke u kojem se gibanjem prsta postiže oživljavanje tonova. Njegova brzina varira u skladu sa specifičnim zahtjevima skladbe. Dopusštene su sve vrste i brzine pokreta.

Ostvarenje ishoda
1. nastavni sat

Na odabranoj žici izvodi skladbu detache
potezom.

Ostvarenje ishoda
2. nastavni sat

Izvodi skladbu detache potezom na svim
žicama s upotrebom svih vrsta i kombinacija
prstometa.

Ostvarenje ishoda
3. nastavni sat

Izvodi skladbu legato potezom svih vrsta i
kombinacija u lijevoj ili desnoj ruci.

Ostvarenje ishoda
4. nastavni sat

Izvodi skladbu koristeći različite violinske položaje i promjene između položaja.

Ostvarenje ishoda
5. nastavni sat

Izvodi skladbu jednim ili više vrsta kratkih poteza i kombinacijama poteza.

Ostvarenje ishoda
6. nastavni sat

Izvodi skladbu s vibratom u lijevoj ruci.

Fotografija preuzeta s Google Photos
Copyright Google LLC

Budite ponosni na svoja
postignuća.

Malim koracima do velikih skladbi.

Vaša učiteljica

Silvana Vulas